

SÆRTRYK AF
„FLORA OG FAUNA“
1931

(Silkeborg)

2

Wzrostek wiewiórki
do S 22687

S. 354.
S. 354.a
S. 354.b
S. 354.c

Spm. 23. XI. 1931

Uwaga!

S. 354.6.

Ubudne Gæster paa Sukkerlokning og Lys.

Af J. Kr. Findal.

De Samlere, der skaffer sig Sommerfuglemateriale ved Hjælp af Sukkerlokning og kunstigt Lys, ved af Erfaring, at ikke blot Sommerfugle, men ogsaa mange andre Dyr søger til Sukkerlokningen og Lyset. Disse ubudne Gæster er især Ørentviste, Myrer, Edderkopper, Myg, Biller, Vaarfluer og Guldøjer, samt Tusindben, Bænkebidere og Snegle. Ogsaa Mus søger til for at smage paa Delikatesserne, og et Par Gange er en Tudse blevet grebet paa fersk Gerning, mens den har været i Færd med at fortære Insekterne paa Smøresteder, der har været anbragt lavt nede paa hældende Træstammer.

Det er forstaaeligt, om Samleren bliver gal i Hovedet, naar han foruden Sommerfugle træffer ca. 50 Myrer, 25 Ørentviste, 10 Bænkebidere og en hel Del andet Rak bænket omkring den duftende og berusende Lokkemad, og om han behandler disse Snyltegæster med Foragt og blot søger at blive dem kvit.

Og dog har de et stort Krav paa vor Opmærksomhed og bør behandles derefter, naar lige undtages rent almindelige Ting som Ørentviste, Myrer og enkelte andre, der er til Stede overalt og kun omfatter ganske faa Arter. Fremgangsmaaden bør være den, at Navnene paa let kendelige Arter opnoteres, medens Dyr, som ikke kan identificeres paa Stedet, indsamles for senere at blive bestemt og eventuelt opbevaret. Derved vil vi efterhaanden faa samlet et Materiale, der paa flere Maader er af stor Værdi for vor Viden. Det kan saaledes tjene til Belysning af de paagældende Arters geografiske Udbredelse og deres Forekomst med Hensyn til Antal og Aarstid. Forholdet er nemlig det, at adskillige af de Arter, som indfinder sig paa Smørestederne, eller som drages af Lyset, er vanskelige at efterspore om Dagen. Endvidere kan Materialet tjene til at forøge vort Kendskab til, hvilke Dyr der er paa Færde om Natten, paa-virkes af skarpt Lys, er i Besiddelse af god Lugteevne, og tager Næring til sig.

Man kan godt blive forbavset over, hvad man finder paa Smørestederne. Man har maaske vænnet sig til at træffe en og anden af de store Løbebiller (Caraber), men man havde næppe ventet at se nogle store Træbukke — oven i Købet

Udbet. do. 1. 22689

57. 23. XI. 81

sjældne Dyr — møde frem, skønt der egentlig ingen Grund er til Overraskelse, da vi jo saa ofte har set Træbukke, f. Eks. de saakaldte Blomsterbukke, søge til Blomster for at hente Næring.

Vel er det ikke spændende at studere Ørentviste paa Sukkerlokning; derimod er det meget interessant at give sig af med Vaarfluerne, thi af dem kommer der mange Arter, og da vi i Forvejen ikke har Rede paa, hvilke Vaarfluearter der tager Næring til sig, saa kan vi ved at indsamle Sukkerlokningsdyrene engang naa til at faa dette Spørgsmaal løst.

Nogle Vaarfluearter gaar gerne paa Sukkerlokning, medens andre Arter ikke indfinder sig. Disse sidste er vistnok saadanne Arter, som optræder i meget stort Antal og holder sig nær til rindende Vand, deriblandt naturligtvis de sene Efteraarsdyr. Jeg maa dog tilføje, at nogle Vaarfluer, f. Eks. Stenophylaxarter, om Dagen søger til visse Skærmpanters Blomsterstande.

Jeg har nu gennem en Aarrække „indsamlet“ Vaarfluer og Netvinger paa „Lokning og Lys“. Med mine Indsamlinger forholder det sig saaledes, at det er Lærer Sigfred Knudsen og Dr. Hoffmeyer, som har skaffet mig det meste af Materialet. De har gjort mig den store Venne-tjeneste at tage de „Findalier“ med, som de finder paa deres Smøresteder. Derved er jeg paa en nem Maade kommet i Besiddelse af mange gode Dyr; ja, jeg er nær ved at tro, at jeg nu og da har faaet større Udbytte af deres „Smøreture“, end de selv har faaet, thi der er intet til Hinder for, at en Aften kun giver almindeligt forekommende Sommerfugle, men særdeles gode Vaarfluer.

Deres Fremgangsmaade er følgende: Dyrene tages i et Cyankaliumglas, hvor de hurtigt dør uden at lave Spræl. De døde Dyr nedpakkes upræparerede i en lille flad Blikæske foret med lidt fugtigt Trækpapir og Vat, og Æsken sendes saa i et alm. Brev. Æskens Navn tør jeg ikke røbe; men alle Tobakselskere kender det.

Det bedste „Udbytte“, jeg nogensinde har faaet, modtog jeg fra de to Herrer under deres Ekskursion til Bornholm fra 22. Juli til 4. August i Sommer. Ekskursionen gav dem selv et mægtigt og maaske uventet godt Udbytte; men da der kom ganske enorme Mængder af Dyr til Smørestederne, saa havde de selvsagt saa travlt med at udvælge og indsamle deres eget Materiale, at de kun kunde naa at tage et Udpluk af „mine“ Dyr og sende mig. Alligevel var der meget fine Ting i det Materiale, som jeg modtog, ja de „gode“ Dyr var endog langt i Overtal, og det var derfor med Spæn-

ding, jeg lukkede de smaa Blikæsker op, som jeg i de Dage modtog. For Resten tror jeg nu ikke, at de havde taget deres „Udpluk“ ganske i Blinde.

I det følgende skal gives en kort Oversigt over det tilsendte Materiale fra Bornholmsekskursionen.

Guldøjer.

1. *Chrysopa vulgaris* Schm. 5 Stk.
2. *Chr. perla* L. 1 Stk.
3. *Chr. vittata* Wesm. 2 Stk.
4. *Chr. ventralis* Curt. 1 Stk.
5. *Chr. dorsalis* Burm. 1 Stk. Arten ny for Danmark.
Nogle af disse Dyr er taget paa Lokning og Lys, andre er kætset.

Vaarfluer.

1. *Rhyacophila* ♀. 1 Stk.
2. *Plectrocnemia conspersa* Curt. 10 Stk.
Hr. Grosserer Glintholm har sendt mig yderligere 4 Stk., som han har taget den 3. September ved Hammerhus.

Af denne Art havde jeg i Forvejen 11 Stk., indsamlet gennem en lang Aarrække i Aarhuseggen og Grejsdalen. Dr. Esben-Petersen skriver om Arten i Danmarks Fauna: „Arten findes ved rindende Vand; den synes at forekomme spredt overalt, hvor der findes passende Lokalteter, men ofte enkeltvis.“

3. *Tinodes waeneri* L. 2 Stk.
4. *Phryganea grandis* L. ♂ og ♀.
5. *Phr. varia* Fabr. 2 Stk., hvoraf det ene er taget paa Hammerens Fyr (Dr. Hoffm.)
6. *Phr. minor* Curt. 1 Stk.
7. *Glyptotaelius pellucidus* Retz. 1 Stk.
8. *Grammotaulius atomarius* Fabr. 1 Stk. taget ved Hammerhus af Glintholm.
9. *Limnophilus rhombicus* L. 1 Stk. Desuden 1 Stk. fra Hammerens Fyr ved Dr. Hoffmeyer.
10. *L. flavicornis* Fabr. 2 Stk.
11. *L. marmoratus* Curt. 1 Stk.
12. *L. extricatus* Mac. Lachl. 3 Stk. Arten er fundet de fleste Steder i Landet.
13. *L. luridus* Curt 16 Stk. Af denne Art, som paa Grund af sine karakteristiske Analvedhæng ikke kan forveksles

med nogen anden Art, havde jeg i Forvejen 13 Stk. fra Grejsdal, Jelling, Højbjerg og Østenfjeld i Djursland, Ulveskoven i Vendsyssel og Draved Skov. Dyret fra Draved, en ♀, er taget den 13. Septbr.

Dr. Esben-Petersen angiver dets Flyvetid til Juni—Juli og oplyser om dets Udbredelse: „Som det synes en ret sjælden Art. Randers, Nørholm, Haarup, Funder og Silkeborg. Den er kendt fra England, Holland, Belgien, Sverige og Hamburg; alle Steder sjældent forekommende.“

Dr. Ulmer, Hamburg, henfører Flyvetiden til Juni og skriver om Udbredelsen: „Nur bei Hamburg, in Dänemark, Holland und Belgien.“

Dr. Hoffmeyer har taget Arten i Draved, og Sigfred Knudsen har taget den ved Bulbjærg, begge Steder paa Sukkerlokning. Dette sjældne Dyr synes altsaa at være en nordlig Art, jævnt udbredt paa den jyske Halvø og almindelig paa Bornholm.

14. *Limn. sparsus* Curt. 4 Stk.

15. *Limn. centralis* Curt. 1 Stk.

16. *Micropterna sequax* Mac Lachl. 10 Stk., hvortil kommer 1 Stk., taget af Glintholm ved Hammershus.

Arten er sjælden i Danmark. Dr. Esben-Petersen angiver den fra Tjustrup, Ordrup, Sønderby paa Fyn, Allerup Bakker og Haarup. Jeg har den fra Læborg, Aarhus, Vilhelmsborg og Funkedam ved Hillerød, ialt 6 Stk. Sigfr. Knudsen har taget 4 Stk. i Raarup og Dr. Hoffmeyer 1 Stk. ved Øster Nykirke, begge Steder paa Sukkerlokning. Alt i alt 11 Stk. gennem en lang Aarrække mod 11 Stk. fra Bornholm.

Træbuk.

Criocephalus rusticus L. Adskillige Stkr. paa Sukkerlokning ved Dueodde samt 1 Stk. ved Stampen, Rønne. Om Artens Forekomst i Danmark skriver Jensen-Haarup i Danmarks Fauna: „Paa Tømmerpladser; iøvrigt ved Tisvilde, Bromme og Hillerød, paa Sjælland samt ved Hannov paa Falster. Larven i Naaetræ.“ I Danmarks Fauna meddeler Mag. Henriksen, at Larven lever paa Fyr.

Mig bekendt er Billen ikke før i Litteraturen anført som fundet paa Bornholm; men der kan næppe være Tvivl om, at den nu har et fast Tilhold i Øens Fyrreplantager, hvortil den nemt kan være kommet fra Tyskland, i hvilket Land den er almindelig udbredt.

Naar undtages ovennævnte Biller og *Chrysopa dorsalis* er alle de her omtalte Arter allerede kendt fra Bornholm, idet Dr. Esben-Petersen, der har foretaget flere Studierejser dertil, har tilvejebragt et stort Materiale til Belysning af en Række Grupper inden for Øens Insektfauna, deriblandt Vaarfluer og Guldøjer.

Jeg benytter Lejligheden til at takke Lærer Sigfred Knudsen, Dr. Hoffmeyer, Grosserer Glintholm og stud. jur. Helge Hansen for tilsendt Materiale, og tilføjer, at jeg vil være meget taknemlig for Materiale ogsaa fra andre af vore Lepidopterologer, der benytter Sukkerlokning og Lys til Fangst af Sommerfugle. Ogsaa skriftlige Meddelelser er kærkomne.

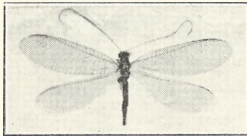

Ny Guldøje for vor Fauna.

Af J. Kr. Findal.

Den 23. Juli i Aar tog Dr. Skat Hoffmeyer og Lærer Sigfr. Knudsen et Eksemplar af Guldøjet *Chrysopa dorsalis* Burm paa Lyng i Nærheden af en Fyrrebevoksning ved Dueodde paa Bornholm.

Hermed er vor Fauna blevet beriget med en ny og smuk Guldøjeart. Det er den 12. i Rækken af vore Guldøjer, og vi kan næppe vente at finde mere end en enkelt Art til inden for vort Faunaomraade.

Chrysopa dorsalis Burm
fra Dueodde p. Bornholm.

Dr. Esben-Petersen har beskrevet Arten i „Danmarks Fauna, Netvinger og Skorpionfluer“, idet den hører til de Arter, som vi kunde vente at finde; og nu er den altsaa funden. Efter Anmodning har Dr. Esben-Petersen meddelt mig følgende om Dyrets Forekomst uden

for Danmark: „Sverige: Skaane til Uppland — sjælden. Saa vidt vides er den ikke fundet i Norge. Efter C. M. Reuter er den ikke fundet i Finland. Fundet i England, men sjælden, og i Kurland (efter Lacksentz). I Holland meget sjælden (efter Albarda: Catalogue raisonne Neuropteres 1889). I Tyskland, Bøhmen og Østrig, vistnok stadig paa Fyr. Findes ikke paa Pyrenæerhalvøen. Ved intet fra Frankrig og Belgien.“ Ifølge Dr. Stitz: Netzflügler i Die Tierwelt Mitteleuropas kendes Arten ogsaa fra Sveits.

